

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก
แห่งชาติ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลตำบลสร้างค้อ อำเภอกุฉินารายณ์
จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก
แห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลตำบลสร้างค้อ อำเภอกุฉินารายณ์
จังหวัดสกลนคร
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในการดำเนินงาน
ตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลตำบลสร้างค้อ
อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดสกลนคร
3. เพื่อติดตามผลในการพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในการดำเนินงาน
ตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลตำบลสร้างค้อ
อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดสกลนคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขั้นการวางแผน (Planning)

ผู้วิจัยกำหนดขั้นวางแผนพัฒนาดำเนินการวิจัย ดังนี้

1.1 ศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานตามมาตรฐาน

ศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลตำบลสร้างค้อ ของกลุ่มผู้ร่วมวิจัย โดยการร่วมประชุม ศึกษา สืบค้น วิเคราะห์สภาพและปัญหา ในเดือนมิถุนายน ถึงเดือนกรกฎาคม 2560 เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาร่วมกันตลอดจนกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาและพัฒนา โดยการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ พูดคุยอย่างไม่เป็นทางการ ประชุมระดมความคิดเห็น และใช้แบบสอบถาม ประชุมชี้แจง ร่วมกันกำหนดแนวทางในการพัฒนาหลังจากกลุ่มผู้ร่วมวิจัยสำรวจสภาพและปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลตำบลสร้างค้อ โดยการระดมความคิดเห็นโดยใช้แบบสัมภาษณ์ สะท้อนความคิดเห็นกลุ่มผู้ร่วมวิจัย และร่วมกันกำหนดแนวทางในการพัฒนาและจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาตามกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังนี้

1.1.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลสร้างค้อ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติมากยิ่งขึ้น

1.1.2 ดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ ตามแนวทางการพัฒนาที่กำหนดไว้

1.1.3 การนิเทศภายใน เป็นกระบวนการที่ผู้นิเทศให้คำแนะนำ เสนอแนะแนวทางการพัฒนาแก่กลุ่มผู้ร่วมวิจัย เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจสามารถพัฒนาตนเอง ในการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติตามแนวทางการพัฒนา และกลุ่มผู้ร่วมวิจัยร่วมศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย และผู้บริหารเป็นผู้นิเทศ

1.2 แผนปฏิบัติการ (action plan) กลุ่มผู้ร่วมวิจัยร่วมกันพิจารณา ร่างแผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1.2.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ

1.2.2 ดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ

1.2.3 การนิเทศภายใน

2. ขั้นการปฏิบัติการ (Action)

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยร่วมกันพิจารณาและดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ ตามแผนปฏิบัติการพัฒนาที่กำหนดไว้ ดังนี้

2.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ความรู้แก่บุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลสร้างค้อ ระยะเวลาดำเนินการ 1 วัน ดำเนินการในเดือนกรกฎาคม 2560 เพื่อพัฒนากลุ่มเป้าหมาย ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ โดยวิทยากรให้ความรู้ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ ได้แก่ นายทองใส ยอดยศ ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านสร้างค้อ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดสกลนคร และนายศิริ เรืองจรัส ผู้อำนวยการกองการศึกษาเทศบาลตำบลโคกภู อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดสกลนคร

2.2 ปฏิบัติการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลสร้างค้อ ตามแนวทางการดำเนินงานการพัฒนา โดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัยดำเนินกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลสร้างค้อ ในเดือนสิงหาคม 2560 – เดือนมกราคม 2561

2.3 การนิเทศภายใน โดยผู้นิเทศ จำนวน 3 คน ได้แก่ นายศิริ เรืองจรัส ผู้อำนวยการกองการศึกษาเทศบาลตำบลโคกภู อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดสกลนคร นางวิภาดา พงศ์อินทไชย รองปลัดเทศบาลตำบลสร้างค้อ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดสกลนคร และนางวิณนา บุญพา นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการเทศบาลตำบลโคกภู อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดสกลนคร ในระหว่างวันที่ 9 – 17 เดือนตุลาคม 2560 และในระหว่างวันที่ 8 – 16 เดือนมกราคม 2561 เพื่อติดตามผลการดำเนินงาน หาแนวทางแก้ไขปัญหา และนำไปปรับปรุงการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลสร้างค้อ ตามแนวทางการดำเนินงานที่กำหนดอย่างเป็นระบบ

3. ขั้นการสังเกตการณ์ (Observation)

กลุ่มผู้ร่วมวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นระยะทั้งก่อนการปฏิบัติกิจกรรม ระหว่างปฏิบัติกิจกรรม และหลังปฏิบัติกิจกรรม ทุกกิจกรรมของการประชุมเชิงปฏิบัติการ ในการดำเนินงานตามแผนการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติของศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลสร้างค้อ โดยการสังเกต สัมภาษณ์ บันทึกข้อมูลและ เก็บข้อมูลรวมข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานตามมาตรฐาน ศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลสร้างค้อ

4. การสะท้อนกลับ (Reflection)

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการบันทึกการสังเกต การสัมภาษณ์ และข้อมูลที่เก็บได้ด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามแผนการดำเนินงานตามมาตรฐาน ศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลสร้างค้อ จากการศึกษา เอกสาร การประชุมเชิงปฏิบัติการที่ครอบคลุมการอบรมให้ความรู้ ปฏิบัติการดำเนินงาน ตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลสร้างค้อ การนิเทศภายในเพื่อติดตามผลการดำเนินงานตามแผน และนำมาจัดหมวดหมู่ เพื่อนำ ผลสะท้อนมาพิจารณา พร้อมทั้งสรุปผล เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแผนการ ดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบล สร้างค้อ กรณีที่ยังไม่มีประสิทธิภาพตามมติของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยก็ร่วมกันดำเนินการตาม ขั้นตอน PAOR ในวงรอบที่ 2 ต่อไป ในเดือนพฤศจิกายน 2560 – เดือนมีนาคม 2561

ผู้วิจัยสะท้อนกลับผลการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลสร้างค้อ รายละเอียด ดังนี้

4.1 วงรอบที่ 1

4.1.1 ผลการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติของศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลสร้างค้อ ในวงรอบที่ 1

4.2 วงรอบที่ 2

4.2.1 ผลการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลสร้างค้อ ในวงรอบที่ 2

4.3 เปรียบเทียบผลการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลสร้างค้อ ระหว่างวงรอบที่ 2 กับวงรอบที่ 1

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. สภาพและปัญหาในการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลตำบลสร้างค้อ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดสกลนคร ดังนี้

1.1 สภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก แห่งชาติ พบว่า การดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในด้านการบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็ก ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริม พัฒนาการเด็ก และด้านคุณภาพเด็ก ยังไม่เป็นระบบและยังไม่หลากหลายที่จะเอื้อต่อการ เรียนรู้ของเด็กเล็ก เช่น สื่อและอุปกรณ์มีสภาพไม่เพียงพอต่อการจัดประสบการณ์ในการ เรียนรู้ การจัดแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน

1.2 ปัญหาปัจจุบันเกี่ยวกับการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก แห่งชาติ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลตำบลสร้างค้อ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัด สกลนคร พบว่า ครูผู้ดูแลเด็กมีทักษะความรู้และความเข้าใจในการดำเนินงานตาม มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติน้อย ในการส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการศูนย์เด็ก เล็กเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก

2. แนวทางในการพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในการดำเนินงานตาม มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลตำบลสร้างค้อ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดสกลนคร ประกอบด้วย 1) ประชุมเชิงปฏิบัติการ 2) การดำเนินงาน ตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติและ 3) การนิเทศภายใน

3. ผลการพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์ เด็กเล็กแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลตำบลสร้างค้อ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดสกลนคร ดังนี้

3.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ พบว่า ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย มีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.31)

3.2 การดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ โดยรวม พบว่า 1) ด้านการบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เฉลี่ยเท่ากับ 3.88 และมีความก้าวหน้าร้อยละ 33.00 2) ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริม พัฒนาการเด็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เฉลี่ยเท่ากับ 3.85 และมีความก้าวหน้า

ร้อยละ 28.20 3) ด้านคุณภาพเด็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เฉลี่ยเท่ากับ 3.80 และมีความก้าวหน้าร้อยละ 31.80 สรุปโดยภาพรวมในวงรอบที่ 2 สูงกว่าวงรอบที่ 1 เฉลี่ยเท่ากับ 3.84 และมีค่าร้อยละความก้าวหน้า เท่ากับ 29.00

3.3 การนิเทศภายใน พบว่า ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้รับความรู้ความเข้าใจ และทักษะตลอดจนเทคนิควิธีการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ ได้เป็นอย่างดี

อภิปรายผลการวิจัย

จากการพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในการดำเนินงานตามมาตรฐาน ศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลตำบลสร้างค้อ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดสกลนคร สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การศึกษาสภาพและปัญหาในการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลตำบลสร้างค้อ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดสกลนคร

1.1 ด้านสภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลสร้างค้อในด้านการบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็ก ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก และด้านคุณภาพเด็ก ยังไม่เป็นระบบและยังไม่หลากหลายที่จะเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กเล็ก เช่น สื่อและอุปกรณ์มีสภาพไม่เพียงพอต่อการจัดประสบการณ์ในการเรียนรู้ การจัดแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรินรักษ์ จัดแจง (2547, หน้า 90 – 131) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (มาตรฐานขั้นพื้นฐาน) องค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี พบว่าครูผู้ดูแลเด็กมีความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแต่ยังไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน คือ ความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย จิตวิทยา และการพัฒนาการเด็ก อยู่ในระดับปรับปรุง นอกจากนี้ครูผู้ดูแลเด็กยังใช้แผนการจัดประสบการณ์ของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดทำขึ้นโดยไม่มีการปรับเปลี่ยนแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เหมาะสม จึงทำให้ครูผู้ดูแลเด็กขาดความรู้ความเข้าใจในการ

จัดประสบการณ์การเรียนรู้ จึงได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการในวงรอบที่ 1 โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน ผลการดำเนินการ พบว่า ครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เด็กได้ในระดับหนึ่งและต้องมีการปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้น จึงได้ดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยการนิเทศภายในในกลุ่มผู้ร่วมศึกษาได้ค้นคว้าเพื่อให้คำแนะนำปรึกษาช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จนสามารถจัดกิจกรรมในประเด็นที่ต้องปรับปรุงและพัฒนาได้ในระดับดีมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วนิดา ดารวัฒน์ (2555, หน้า 151) ได้ศึกษา เรื่อง การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลอากาศ อำเภอบางบาล จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ครูผู้ช่วยผู้ดูแลเด็กโดยมากไม่ได้สำเร็จการศึกษาทางด้านปฐมวัย ทำให้การจัดการเรียนรู้ยังไม่ชัดเจน ทำให้เด็กไม่สนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม การจัดสภาพแวดล้อมไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ สื่อส่งเสริมพัฒนาการไม่มีความหลากหลายและไม่ครบถ้วน และปราณี นิมิชัย (2557, หน้า 149) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ตามมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพัฒนา) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลกุสุมาลย์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ครูผู้ดูแลเด็กบางคนยังขาดความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จึงส่งผลให้การดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพัฒนา) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

1.2 ด้านปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก

แห่งชาติ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลตำบลสร้างค้อ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า การดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านการบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็ก ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก และด้านคุณภาพเด็ก ยังไม่เป็นระบบและยังไม่หลากหลายที่จะเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็กมีทักษะความรู้และความเข้าใจในการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราณี นิมิชัย (2557, หน้า 104 – 105) ได้ศึกษาการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพัฒนา) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลกุสุมาลย์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ก่อนได้รับการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ หลักการ

จัดการศึกษาปฐมวัย จิตวิทยาและการพัฒนาการเด็กยังไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน
ด้านบุคลากร มาตรฐานที่ 2 คือ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในระดับปฐมวัยไม่มี
ประสิทธิภาพเท่าที่ควร

2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในการดำเนินงานตาม
มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลตำบลสร้างค้อ
ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ลงมติดำเนินงานใช้แนวทางการพัฒนาที่ประกอบไปด้วย 1) จัดการ
ประชุมเชิงปฏิบัติการ 2) ดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ และ 3) การนิเทศ
ภายใน จึงประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ
วนิดา ดาวรัมย์ (2555, หน้า 151) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนา
ศักยภาพผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
องค์การบริหารส่วนตำบลอากาศ อำเภอบางบาล จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า การ
ประชุมเชิงปฏิบัติการทำให้ครูเกิดความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
ระดับปฐมวัย และการนิเทศภายใน เป็นการนิเทศรายบุคคลในการจัดประสบการณ์สำหรับ
การเรียนรู้ในเด็กปฐมวัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราณี นิคมชัย (2557, หน้า 153) ได้ทำ
การวิจัย เรื่อง การพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ตามมาตรฐาน
การศึกษา (ขั้นพัฒนา) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหิน องค์การบริหาร
ส่วนตำบลกุสุมาลย์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ใช้แนวทางในการพัฒนา คือ
การอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็ก และการนิเทศติดตามซึ่งมีการ
แลกเปลี่ยนประสบการณ์อภิปรายปัญหาในการดำเนินงานการจัดกิจกรรมเพื่อหา
ข้อสรุปร่วมกัน

จากแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในการดำเนินงานตาม
มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลตำบลสร้างค้อ
อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า การประชุมเชิงปฏิบัติการเป็นกิจกรรมที่เหมาะสม
และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ร่วมวิจัยเป็นอย่างมาก วิทยากรสามารถสื่อ
ความหมายให้ผู้เข้ารับการประชุมเชิงปฏิบัติการเข้าใจได้ง่ายและตรงตามเป้าหมายที่วางไว้
ส่วนการนิเทศภายในเป็นแนวทางที่ดีและเป็นประโยชน์ มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับ
ความต้องการของผู้ร่วมวิจัยเป็นอย่างมาก ส่งผลให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัยสามารถดำเนินงานตาม
มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติได้ดียิ่งขึ้น

3. ผลในการพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กในการดำเนินงานตามมาตรฐาน ศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลตำบลสร้างคือ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร

3.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ พบว่า ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย มีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.31) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรนิดา ดาวรัมย์ (2555, หน้า 151) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ช่วยครูผู้ดูแล เด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล อากาศ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร พบว่า การประชุมเชิงปฏิบัติการทำให้ครู เกิดความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัย และการนิเทศ ภายใน เป็นการนิเทศรายบุคคลในการจัดประสบการณ์สำหรับการเรียนรู้ในเด็กปฐมวัย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราณี นิคมชัย (2557, หน้า 153) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การ พัฒนาศูนย์ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ตามมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพัฒนา) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบล กุสุมาลย์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร พบว่า ใช้แนวทางในการพัฒนาคือการอบรม เชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็ก

3.2 ดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ พบว่า 1) ด้านการ บริหารจัดการศูนย์เด็กเล็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เฉลี่ยเท่ากับ 3.88 และมีความ ก้าวหน้าร้อยละ 33.00 2) ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เฉลี่ยเท่ากับ 3.85 และมีความก้าวหน้าร้อยละ 28.20 3) ด้านคุณภาพเด็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เฉลี่ยเท่ากับ 3.80 และมีความก้าวหน้า ร้อยละ 31.80 สรุปโดยภาพรวมในวงรอบที่ 2 สูงกว่าวงรอบที่ 1 เฉลี่ยเท่ากับ 3.84 และมีความ ก้าวหน้าร้อยละ 29.00 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกอร อุณาพรหม (2553, หน้า 108) ได้ทำการศึกษาในเรื่องการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม โดยจัดห้องเรียนให้มีความ สะอาดและถ่ายเทอากาศได้ดี จัดให้มีมุมประสบการณ์และการตกแต่งห้องเรียนให้ เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข เสมือนเป็น บ้านแห่งที่สอง อีกทั้งควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาและ ปรับปรุงศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ปลอดภัยและได้มาตรฐานมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับ

งานวิจัยของ จุฑารัตน์ ยะตะนัง (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมตามเกณฑ์มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง พบว่า แนวทางในการแก้ปัญหา คือการจัดอบรมประชุมหาเรื่อร่วมกันระหว่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ

3.3 การนิเทศภายใน พบว่า ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้รับความรู้ความเข้าใจ และทักษะตลอดจนเทคนิควิธีการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ ได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรินทร์ักษ์ จัดแจ้ง (2554, หน้า 130) ได้ศึกษา เรื่องการพัฒนาผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัยตามมาตรฐาน การศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (มาตรฐานขั้นพื้นฐาน) องค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี พบว่า ผู้ดูแลเด็กทั้ง 12 คน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ หลังจากได้รับการนิเทศจากกลุ่ม ผู้นิเทศติดตาม สอดคล้องกับงานวิจัยของ วนิดา ดาวรัมย์ (2555, หน้า 153) ได้ทำการ วิจัยเรื่องการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลอากาศ อำเภอ อากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร พบว่า การนิเทศภายในทำให้ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก มีผลการ จัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยและสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ได้ครบทุกขั้นตอน มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เด็ก มีพัฒนาการสมวัยในทุก ๆ ด้าน ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ตลอดจนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 ซึ่งจาก แนวทางการพัฒนา คือ การนิเทศภายในส่งผลให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายเป็นอย่างดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราณี ฉิมชัย (2557, หน้า 153) ได้ทำการวิจัยเรื่องการ พัฒนาศูนย์ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ตามมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพัฒนา) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบล กุสุมาลย์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร พบว่า ใช้แนวทางในการพัฒนาคือการอบรม เชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็ก และการนิเทศติดตามซึ่งมีการแลกเปลี่ยน ประสบการณ์อภิปรายปัญหาในการดำเนินงานการจัดกิจกรรมเพื่อหาข้อสรุปร่วมกัน

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 การดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ ครูผู้ดูแลเด็กควรมีการประเมินและบันทึกข้อควรปรับปรุง ข้อเสนอแนะ ตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติให้ดีขึ้น

1.2 ควรมีการนิเทศติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเป็นระบบตามระยะเวลาอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาและพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ การพัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก โดยใช้รูปแบบหรือกิจกรรมอื่น ๆ เช่น การศึกษาดูงาน การสัมมนาการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาครูในการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น